

Fra: Leif Hermann [mailto:leifnina@email.dk]
Sendt: 22. december 2010 10:36
Til: Karina Lorentzen Dehnhardt; Meta Fuglsang
Emne: Tuneserlov

Østre Landsret har den 21. december 2010 afsagt dom i en sag, om hvorvidt SC, der stammer fra Tunesien, må anses for en fare for statens sikkerhed, og om det i givet fald er med rette, at han administrativt er udvist af Danmark med indrejseforbud for bestandig.

Landsrettens flertal tilsidesatte integrationsministerens afgørelse af 6. februar 2008 om, at SC må anses for en fare for statens sikkerhed, og Integrationsministeriets afgørelse af 13. marts 2008 om udvisning af SC med indrejseforbud for bestandig. Begrundelsen herfor var, at domstolsprøvelsen af afgørelserne ikke levede op til de krav, der stilles efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Landsrettens mindretal fandt, at domstolsprøvelsen levede op til disse krav.

Landsretten fandt endvidere, at SC's ret til familieliv, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, var blevet krænket, fordi han som følge af udvisningen var blevet pålagt daglig meldepligt i Asylcenter Sandholm.

Landsretten tilkendte SC 35.000 kr. i godtgørelse for denne krænkelse samt erstatning for de udgifter, han havde afholdt til navnlig transport som følge af meldepligten.

Integrationsministerens afgørelse var truffet på grundlag af undersøgelser foretaget af PET. PET har i et notat sammenfattet disse undersøgelser således:

"De oplysninger, der er tilvejebragt under overvågningen og efterforskningen viser efter Politiets Efterretningstjenestes opfattelse, at bl.a. de to tunesiske statsborgere har haft planer om at dræbe tegneren Kurt Vestergaard. Overvågningen viser endvidere, at SC har haft en ledende rolle i netværket, mens KS var udpeget til at være den, som skulle udføre drabet.

Efter Politiets Efterretningstjenestes opfattelse vil et drab på en af tegnerne bag Muhammed-tegningerne være omfattet af gerningsindholdet i straffelovens § 114, idet formålet med at dræbe en af tegnerne må anses for et forsøg på at skræmme befolkningen, ligesom et drab på en af tegnerne i kraft af sin karakter kan tilføje Danmark alvorlig skade."

Sagen er i Østre Landsret blevet behandlet i medfør af reglerne i kapitel 7 b i udlændingeloven om domstolsbehandling af visse beslutninger om administrativ udvisning m.v., jf. lov nr. 487 af 12. juni 2009 om ændring af blandt andet udlændingeloven, der trådte i kraft den 1. juli 2009. Disse regler indebærer blandt andet, at en del af hovedforhandlingen foregår for lukkede døre. Den pågældende udlænding og dennes advokat har ikke adgang til disse lukkede retsmøder, men er under disse repræsenteret af en særlig beskikket advokat.

Begrundelsen for Østre Landsrets afgørelse var følgende:

Det fremgår af Højesterets kendelse af 18. august 2010 (sag 322/2009 og 323/2009), at reglerne om domstolsprøvelse af visse beslutninger om administrativ udvisning i udlændingelovens kapitel 7 b må anses for at være forenelige med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. herved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 19. februar 2009 i sagen A m.fl. mod Storbritannien. I denne dom, som angik frihedsberøvelse, udtalte Domstolen bl.a., at den frihedsberøvede gennem det åbne materiale skal modtage tilstrækkelige oplysninger om beskyldningerne imod ham til, at han på effektiv måde kan give instruktioner til den særlige advokat.

Det fremgår af forarbejderne til udlændingelovens § 45 h - og for så vidt angår spørgsmålet om udvisning tillige af Højesterets kendelse - at det anførte om kravene til begrundelsen af en afgørelse om frihedsberøvelse af udlændingen tilsvarende må gælde i forhold til en afgørelse om udvisning, udsendelse eller opholdstilladelse. Da afgørelsen om farevurderingen efter udlændingelovens § 45 b har så nær sammenhæng med afgørelsen om udvisning efter udlændingelovens § 25, må det antages, at der stilles samme krav ved domstolsprøvelsen af en afgørelse om farevurdering efter udlændingelovens § 45 b.

Det afgørende for, om integrationsministerens afgørelse af 6. februar 2008 om, at SC må anses for en fare for statens sikkerhed, og ministeriets afgørelse af 13. marts 2008 om udvisning, er gyldige, må herefter være, om han gennem sagens åbne materiale har modtaget tilstrækkelige oplysninger om beskyldningerne mod ham til, at han på effektiv måde kan give instruktioner til den særlige advokat.

Landsdommerne Ole Græsbøll Olesen og Anne Louise Bormann udtaler:

De beskyldninger mod SC, der danner grundlag for farevurderingen og udvisningen, er, at han har haft en ledende rolle i et netværk, der planlagde at dræbe tegneren Kurt Vestergaard. Det fremgår af PET's redegørelser af 4. juni 2008 og 4. juli 2008, at SC i efteråret 2007 tilkendegav over for KS, at denne var udpeget til at dræbe tegneren, at SC på et

tidspunkt i 2005 gav KS penge til en bil, der skulle anvendes til rekognosceringer med henblik på planlægning af drabet, og at SC sammen med KS i februar 2007 forberedte anskaffelsen af en pistol med lyd-dæmper samt håndgranater.

I sagen A m.fl. mod Storbritannien anfører Menneskerettighedsdomstolen, at hvis bevismaterialet i en sag i vidt omfang er åbent, og det åbne materiale spiller den afgørende rolle i afgørelsen af farevurderingen, så har udlændingen tilstrækkelige muligheder for at forsvare sig. Dette er ikke tilfældet i SC's sag, hvor der ikke i det åbne materiale er fremlagt oplysninger om grundlaget for PET's vurdering af, at han har deltaget og haft en overordnet rolle i planerne om at dræbe Kurt Vestergaard.

Domstolen anfører videre, at selv om alt eller størstedelen af bevismaterialet i sagen er i den lukkede del, så kan udlændingen have tilstrækkelige muligheder for at forsvare sig, hvis beskyldningerne i den åbne del er tilstrækkeligt specifikke. Som eksempel anføres det tilfælde, hvor beskyldningen går ud på, at udlændingen har været i en træningslejr for terrorister imellem nærmere angivne datoer. Her vil udlændingen have mulighed for at give den særlige advokat oplysninger om et alibi eller om en alternativ forklaring på hans tilstedeværelse, og dermed give den særlige advokat mulighed for at anfægte beskyldningerne imod ham.

Der er ikke i sagens åbne materiale fremlagt oplysninger om konkrete forberedelseshandlinger foretaget af SC, hvilket var tilfældet i den sag, der er nævnt i Menneskerettighedsdomstolens præmis 222 i sagen A m.fl. mod Storbritannien, hvor der forelå oplysninger om indkøb af specifikt telekommunikationsudstyr. Beskyldningerne imod ham angår således alene planlægning og en mundtlig tilkendegivelse over for KS.

Det er ikke nærmere oplyst, hvor, på hvilket tidspunkt – bortset fra, at det var i efteråret 2007, eller under hvilke nærmere omstændigheder SC skulle have tilkendegivet, at KS skulle dræbe Kurt Vestergaard, og SC har derfor ikke som i Menneskerettighedsdomstolens eksempel haft mulighed for at give den særlige advokat oplysninger om et alibi eller f.eks. at indkalde vidner, der har været til stede på det pågældende tidspunkt, og muligt kan give en anden forklaring på hændelsesforløbet. Tilsvarende gør sig gældende for så vidt angår oplysningerne om overdragelse af penge til KS og forberedelsen af indkøbet af en pistol.

På den baggrund finder vi ikke, at SC har haft mulighed for på tilstrækkelig effektiv måde at instruere den særlige advokat, og domstolsprøvelsen af afgørelserne lever derfor ikke op til de krav, der stilles efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Integrationsministerens afgørelse af 6. februar 2008 om, at SC må anses for at være en fare for statens sikkerhed, og ministeriets afgørelse af 13. marts 2008 om udvisning af SC er derfor ugyldige.

Landsdommer Karsten Bo Knudsen udtaler:

PET's redegørelser af 4. juni 2008 og 4. juli 2008, der danner grundlag for farevurderingen og udvisningen af SC, er bekendt af SC og hans beskikkede advokat.

De centrale beskyldninger mod SC går ifølge redegørelserne ud på, at SC og KS var deltagere i et netværk, der planlagde at dræbe tegneren Kurt Vestergaard, der har tegnet profeten Muhammed med en turban formet som en bombe, at SC havde en ledende rolle i dette netværk, at SC og KS i februar 2007 forberedte anskaffelsen af en pistol med lyd-dæmper samt håndgranater med henblik på at dræbe en tegner på Jyllands-Posten, at KS i foråret og sommeren 2007 foretog rekognosceringer ved Kurt Vestergaards bopæl med henblik på at dræbe tegneren, hvilket var sket efter SC's beslutning herom, at SC skulle stå for indkøbet af en pistol, og at SC og KS i efteråret 2007 sammen så selvmordsvideoer på internettet, hvorefter SC tilkendegav, at KS var udpeget som den, der skulle dræbe tegneren, og at drabet skulle udføres uden brug af våben.

Jeg finder, at disse beskyldninger mod SC giver SC og hans beskikkede advokat mulighed for på tilstrækkelig effektiv måde at instruere den særlige advokat, og at domstolsprøvelsen af afgørelserne af 6. februar 2008 og 13. marts 2008 således lever op til de krav, der stilles efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som anført i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 19. februar 2009 i sagen A m.fl. mod Storbritannien.

Som følge af flertallets votum finder jeg ikke anledning til at foretage en materiel prøvelse af afgørelserne om farevurderingen og udvisningen af SC.

På grundlag af flertallets votum udtaler samtlige dommere herefter:

Udvisningen af SC har efter det af ham oplyste ubestridt medført, at han er blevet pålagt daglig meldepligt i Asylcenter Sandholm, og at han ikke må overnatte uden for asylcenteret uden særlige tilladelse. Da udvisningen som ovenfor anført er ugyldig, har også pålægget om meldepligt været uberettiget. Meldepligten har indebåret et sådant indgreb i hans muligheder for at udøve sit familieliv med sin samlever og deres fællesbarn, der er bosat i Århus, at hans rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 er krænket.

Efter den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 13 kræves, at den, hvis rettigheder i henhold til konventionen er krænket, har ret til et effektivt retsmiddel. I et tilfælde, som det foreliggende, hvor kränkelsen har stået på igennem længere tid, kan det ikke anses for tilstrækkeligt, at kränkelsen ved rettens afgørelse bringes til ophør, men der må også kunne tilkendes SC en godtgørelse for den allerede skete kränkelse.

Erstatningslovens § 26, stk. 1, om godtgørelse for tort må fortolkes i overensstemmelse med

Menneskerettighedskonventionens artikel 13, og vi finder derfor, at SC skal tillægges en tortgodtgørelse.

Tortgodtgørelsen vedrører alene tiden efter SC's løsladelse den 20. oktober 2008, idet SC har oplyst, at spørgsmålet om godtgørelse for uberettiget frihedsberøvelse ikke ønskes afgjort under denne sag.

Udover tortgodtgørelsen har SC krav på erstatning for de udgifter til navnlig transport, der har været forbundet med, at han har været pålagt meldepligt i Asylcenter Sandholm. Da disse udgifter ikke er nærmere opgjort eller dokumenteret, må erstatningen fastsættes skønsmæssigt.

Tortgodtgørelse og erstatning finder vi passende samlet at kunne fastsættes til 35.000 kr., der forrentes i overensstemmelse med SC's påstand, der på dette punkt ikke er bestridt.

Sagen blev behandlet i Østre Landsrets 11. afdeling under j.nr. B-686-09.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til pressekontakt dommer, landsdommer Michael Lerche (tlf. 33 97 05 29 eller 22 87 90 52).